

המוסד לביטוח לאומי
אגף גימלאות מחליפות שכר
תחום מילואים
טלפון: 02-6709721/6

כ"א/אייר/תשס"ח
26 מאי 2008
חוזר כללי/87/08
חוזר מילואים/1251

אל: מנהלי הסניפים
מנהלי תחום הגימלאות
רכזים ממונים
פקידי תביעות מילואים
מנהלי דלפק קידמי

הנדון: חוק המילואים – תיקון חוק הביטוח הלאומי

יום ההוקרה לחיילי המילואים, אשר חל בל"ג בעומר, מהווה הזדמנות עבורנו לבשר לכם על חוק המילואים החדש אשר התקבל בכנסת ביום 2/4/08, והכולל בתוכו גם תיקונים בחוק הביטוח הלאומי, המיטיבים עם חיילי המילואים בנושא תגמולי מילואים.

פירוט התיקונים בחוק:

א. שינוי הנוסחה לחישוב התגמול: תיקון סעיף 273(א) לחוק

כיום מפוצה כל חייל מילואים על אובדן ההכנסה עקב השרות לפי הנוסחה הקבועה בסעיף 273(א) לחוק: הכנסה רבע שנתית חייבת בדמי בטוח, מחולקת ב-90.

עפ"י נוסחה זאת אין פיצוי מלא למי שביצע תקופות שרות הקצרות מ-7 ימים או תקופות שרות ארוכות יותר, בהן הסתיים השרות בסוף השבוע.

לדוגמא: מי שמשרת במילואים 5 ימים, מפוצה כיום בשיעור 5/30 משכרו לעומתו, מי שעובד 5 ימים משתכר בשיעור 7/30 משכרו.

הנוסחה החדשה עפ"י תיקון החוק:

1. שכיר ו/או עצמאי:

סכום התגמול אשר ישולם לשכיר ו/או לעצמאי יוגדל עם שינוי הנוסחה לחישוב התגמול, כמוסבר להלן:

❖ **מי ששירת שרות רצוף של 7 ימים, לרבות מספר תקופות בנות 7 ימים כל אחת; ברצף:**

יחושב התגמול בעד כל יום מילואים עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90 כפול מס' ימי השרות בפועל).

לדוגמא: מי ששרת במילואים שרות רצוף של 21 ימים, תחול עליו נוסחת החישוב הקיימת ללא כל שינוי. התגמול הכולל במקרים אלה לא משתנה.

❖ **מי ששירת במילואים יום אחד, יומיים, 3 ימים, 4 ימים או 5 ימים:**

התגמול יחושב עבור כל תקופת שרות עפ"י הנוסחה הקיימת בתוספת 40% על מספר הימים שבוצעו בפועל.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 2.8.08 – יומיים
הכנסה רבע שנתית : 30,000 ₪
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$ ₪

תגמול מגיע : תגמול ליום X מספר הימים X 1.4

דהיינו : $933 = (2 \text{ ימים} \times 1.4) \times 333.33$ ₪

במלים אחרות, התגמול חושב עפ"י תגמול ליום כפול 2.8 ימים.

❖ **מי ששירת במילואים 6 ימים ברציפות:**

ישולם עבורו בעד כל יום מילואים עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90) כפול 6 ימים בתוספת יום מילואים אחד.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 6.8.08 – 6 ימים.

הכנסה רבע שנתית : 30,000 ₪
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$ ₪

תגמול מגיע : תגמול ליום X מספר ימי השרות בפועל + 1 יום

דהיינו : $2333 = 7 \text{ ימים} \times 333.33$ ₪.

❖ מי ששירת במילואים תקופה רצופה ולאחר חלוקת מספר ימי השרות ב-7, היתרה קטנה מ-6 ימים

התגמול יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90) : עבור מספר הימים בכפולות של 7 ישולם כפי שפורט לעיל, דהיינו בעד כל יום שרות, ללא תוספת.

עבור יתרת הימים **הקטנה מ-6 ימים** תשולם תוספת של 40% על מספר הימים שביתרה, כפי שפורט לעיל.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 26.8.08 – 26 ימים
הכנסה רבע שנתית : ₪ 30,000
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע : $\frac{26}{7}$ ימים = 3 ושארית : 5 ימים
עבור 21 ימים מגיע : $21 \times 333.33 = 7,000$ ₪
עבור 5 ימים : $333.33 \times (5 \times 1.4) = 2333$ ₪
סה"כ התגמול המגיע 9,333 ₪.

❖ מי ששירת במילואים תקופה רצופה ולאחר החלוקה ב-7 היתרה היתה 6 ימים בדיוק:

עבור מספר הימים בכפולות של 7 יחושב התגמול עפ"י הנוסחה הקיימת ללא שינוי (ללא תוספת) עבור יתרת 6 הימים יתווסף יום תשלום אחד.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 27.8.08 – 27 ימים
הכנסה רבע שנתית : ₪ 30,000
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע : $\frac{27}{7}$ ימים = 3 ושארית : 6 ימים
עבור 21 ימים מגיע : $21 \times 333.33 = 7,000$ ₪
עבור 6 ימים : $333.33 \times 7 = 2333$ ₪

לשימת לבכם:

תקופות השרות אשר תדווחנה למוסד בתביעות המעסיקים, תהיינה תקופות השרות אשר בוצעו בפועל כפי שנרשמו באישורים הצבאיים. הגדלת ימי המילואים עפ"י הנוסחאות החדשות, אינה משנה את תקופת השרות בפועל והיא נעשית למעשה מאחורי הקלעים בעת חישוב התגמול הסופי. חל על המעסיק איסור על פיצול תקופת שרות הנפרשת על שני חודשים קלנדריים. פיצול כזה יגרום לחישוב שגוי של התגמול והוא לא יאושר על ידינו.

2. מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, מובטל, סטודנט:

למי שאינו עובד ואינו עצמאי ישולם התגמול המזערי עבור כל יום שרות עפ"י האמור בסעיף 272(א) (3)+ תוספת בימים בתקופת השירות הרלוונטיות עפ"י נוסחה אשר פורטה לעיל בסעיף 1.

3. מובטל הזכאי לד"א מהמוסד

ישולם התגמול עפ"י הכללים שנקבעו בחוק בתוספת ימים עפ"י הנוסחה אשר פורטה לעיל בסעיף 1.

ב. העלאת גובה התגמול המזערי (תגמול המינימום)

עפ"י החוק "לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי" (תגמול מינימום).

כיום מוגדר תגמול המינימום ליום כשכר מינימום לחודש מחולק ב- 30.

גובהו: 123.67 ₪ ליום ו-3710 ₪ לחודש.

עפ"י התיקון בחוק יועלה סכום תגמול המינימום ל- 68% מהסכום הבסיסי.

דהיינו: 166.65 ₪ ליום ו-5000 ₪ לחודש.

גם אם השתכר חייל המילואים ערב השרות שכר מינימום, עבור שרות המילואים יקבל תגמול מינימום הגבוה יותר. (5000 ₪ לעומת 3710 ₪ לפני תיקון החוק).

עפ"י התיקון לסעיף 273(א)(2) לחוק תושלם ההכנסה של כל חודש בבסיס לתגמול המזערי אף אם המשרת במילואים לא עבד כלל באותו חודש.

ג. שרות חצי-יומי:

כיום נקראים אנשי המילואים לשרות מילואים אשר אינו עולה על יום אחד, המזכה אותם בתגמול רגיל כפי שמתבצע עבור כל תקופת שרות אחרת.

ישנם מקרים בהם מבוצע שרות מילואים בן מספר שעות שהשפעתו על העבודה חלקית. התגמול אשר ישולם עבור השרות החלקי יהיה מחצית מהתגמול המשולם עבור יום מילואים רגיל. משך השרות לא יעלה על 6 שעות לרבות הנסיכות למקום השרות וחזרה. התגמול ישולם בהסתמך על אישור מיוחד מהצבא.

ד. תשלום לכל מי ששירת במילואים ולא נפגעה הכנסתו עקב השרות:

בהסתמך על התיקון בחוק ישולם תגמול המילואים עבור כל יום שרות ללא אבחנה האם נפגעה הכנסתו של המשרת במילואים עקב השרות.

עבד המשרת במילואים יום עבודה רגיל, וביצע את שרות המילואים מעבר לשעות העבודה, או בימי המנוחה השבועית שלו, ישולמו לו הן שכר עבודה והן תגמולי מילואים.

ציטוט: סעיף 271(א) לחוק: "מי שמשרת כחוק במילואים, ישולם לו תגמול בשיעור האמור בסעיף 272 בעד ימי שירותו במילואים כמפורט להלן, לפי העניין אף אם הכנסתו לא פחתה מחמת שרותו במילואים....".

ה. אי ניכוי חובות בדמי ביטוח:

עפ"י החלטת מנהלת המוסד עוד בשנת 2002, אין מנכים חובות מתגמולי מילואים. החלטה זו קבלה תוקף בחוק החדש. משרת במילואים או מעסיק המעוניינים בכל זאת בניכוי חובות מהתגמול יבקשו זאת בכתב.

ציטוט: סעיף 312 לחוק: "(ה) על אף האמור בסעיף זה ובסעיף 281, המוסד לא יקזז כנגד התגמול לפי פרק י"ב סכום כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ג) שבסעיף קטן (ב) (1) אלא אם כן הסכים לכך הזכאי לתגמול".

ו. תחילת החוק:

כל השינויים אשר פורטו לעיל יחולו על כל מי שהחל את שרות המילואים בחודש 8/08.

הגדלת התגמול המזערי תחול גם על מי שסיים את שרותו במילואים בחודש 8/08, התגמול המזערי "המוגדל" יחול על חלק הימים שלאחר יום התחילה בלבד, מ-1/8/08 ואילך.

ז. פרסום והסברה:

עם תיקון החוק בוצעו על ידינו מספר פעולות הסברה:

- א. נשלחה אגרת למעסיקים המפרטת את השינויים בחוק המילואים;
- ב. הופקה כרזה לסניפים המוקירה את חיילי המילואים ביום המילואים והכוללת בתוכה ציון התיקונים בחוק.

ג. הועברו האיגרת ופירוט תיקון החוק לאתר המוסד באינטרנט הן בנושא מילואים והן בנושא הגבייה.

ח. התאמת מערכת מילואים לחוק החדש:

1. מערכת מילואים תחשב את התגמול עפ"י הנוסחה החדשה;
2. המעסיקים הממוכנים יבצעו במערכות השכר הממוחשבות שלהם את חישוב התגמול עפ"י הנוסחה החדשה.
3. לא יחולו שינויים בהזנת התביעות בעקבות התיקון בחוק (הן בתביעות אישיות והן בתביעות מעסיקים).
- מעט: שרות חצי יומי. יוזן במערכת עם קוד "חצ" בשדה "סוג שרות".
4. תקופות השרות במילואים יירשמו כפי שמופיע באישורים הצבאיים, ללא שינוי.

ב ב ר כ ה ,

אבי צרפתי
סגן ראש מינהל גמלאות
ומנהל אגף גמלאות מחליפות שכר

נספח: 1. טבלת עזר לחישוב התגמול.

2. איגרת למעסיקים.

משך תקופת השרות	אופן החישוב
שרות רצוף של 7 ימים לרבות מספר תקופות עוקבות בנות 7 ימים כל אחת	יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת: חלוקת ההכנסה ברבע השנה שקדם לשרות ב-90 כפול מספר ימי השרות.
שרות בן יום אחד, יומיים, 3 ימים 4 ימים, 5 ימים	יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת: חלוקת ההכנסה ברבע השנה שקדם לשרות ב-90. בחישוב הסופי: תוספת של 40% למספר ימי השרות אשר בוצעו בפועל.
שרות בן 6 ימים	יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת: חלוקת ההכנסה ברבע השנה שקדם לשרות ב-90. בחישוב הסופי: תוספת של יום אחד למספר ימי השרות אשר בוצעו בפועל.
שרות רצוף אשר לאחר חלוקת מספר הימים ב-7 היתרה קטנה מ-6 ימים	יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת: חלוקת ההכנסה ברבע השנה שקדם לשרות ב-90. בחישוב הסופי: תוספת של 40% ליתרת הימים לאחר החלוקה ב-7.
שרות רצוף אשר לאחר חלוקת מספר הימים ב-7 היתרה 6 ימים	יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת: חלוקת ההכנסה ברבע השנה שקדם לשרות ב-90. בחישוב הסופי: תוספת של יום אחד ליתרת הימים לאחר החלוקה ב-7.

נספח 2: איגרת למעסיק.

המוסד לביטוח לאומי
אגף גימלאות מחליפות שכר

ז/א/איר/תשס"ח
12 מאי 2008

אגרת למעסיק

מעסיק נכבד

א.ג.נ.

הנדון: חוק המילואים

אנו שמחים לבשר לכם כי ביום 2.4.08 התקבל בכנסת חוק המילואים החדש הכולל בתוכו גם תיקונים בחוק הביטוח הלאומי בנושא תגמולי מילואים.

לידיעתכם, תחילת החוק בנושא תגמולי מילואים הינה ב-1.8.08 ואילך.

אנו מבקשים להעביר לכם וללשכות השרות מבעוד מועד, מידע לגבי עיקרי החוק והשינויים אותם הנכם נדרשים לשלב בדיווחים לבטוח הלאומי ובמערך השכר המחשב את התגמול לעובד המשרת במילואים.

להלן פרוט השינויים:

א. שינוי נוסחת חישוב תגמולי המילואים

סכום התגמול אשר ישולם לשכיר (ו/או לעצמאי) יוגדל עם שינוי הנוסחה לחישוב התגמול, כמוסבר להלן:

כידוע, סעיף 273(א)(1) לחוק הבטוח הלאומי קובע כי התגמול יחושב על בסיס ההכנסה החייבת בדמי בטוח של שכיר ו/או עצמאי, בעד רבע השנה שקדם לשרות המילואים כשהיא מחולקת ל-90.

❖ מי ששירת שרות רצוף של 7 ימים, לרבות מספר תקופות בנות 7 ימים כל אחת; ברצף:

יחושב התגמול בעד כל יום מילואים עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90 כפול מס' ימי השרות בפועל).

לדוגמא: מי ששרת במילואים שרות רצוף של 21 ימים, תחול עליו נוסחת החישוב הקיימת ללא כל שינוי. התגמול הכולל במקרים אלה לא משתנה.

❖ מי ששירת במילואים יום אחד, יומיים, 3 ימים, 4 ימים או 5 ימים:

התגמול יחושב עבור כל תקופת שרות עפ"י הנוסחה הקיימת בתוספת 40% על מספר הימים שבוצעו בפועל.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 2.8.08 – יומיים
הכנסה רבע שנתית: ₪ 30,000
תגמול ליום: $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע: תגמול ליום X מספר הימים X 1.4

דהיינו: $933 = (2 \text{ ימים} \times 1.4) \times 333.33$

במלים אחרות, התגמול חושב עפ"י תגמול ליום כפול 2.8 ימים.

❖ מי ששירת במילואים 6 ימים ברציפות:

ישולם עבורו בעד כל יום מילואים עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90) כפול 6 ימים בתוספת יום מילואים אחד.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 6.8.08 – 6 ימים.

הכנסה רבע שנתית: ₪ 30,000
תגמול ליום: $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע: תגמול ליום X מספר ימי השרות בפועל + 1 יום

דהיינו: $2333 = 7 \text{ ימים} \times 333.33$

❖ מי ששירת במילואים תקופה רצופה ולאחר חלוקת מספר ימי השרות ב-7, היתרה קטנה מ-6 ימים

התגמול יחושב עפ"י הנוסחה הקיימת (חלוקה ב-90): עבור מספר הימים בכפולות של 7 ישולם כפי שפורט לעיל, דהיינו בעד כל יום שרות, ללא תוספת.

עבור יתרת הימים הקטנה מ-6 ימים תשולם תוספת של 40% על מספר הימים שביתרה, כפי שפורט לעיל.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 26.8.08 – 26 ימים
הכנסה רבע שנתית : ₪ 30,000
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע : $\frac{26}{7}$ ימים = 3 ושארית : 5 ימים
עבור 21 ימים מגיע : 21×333.33 ימים = ₪ 7,000
עבור 5 ימים : $333.33 \times (1.4 \times 5) = 2333$ ₪
סה"כ התגמול המגיע 9,333 ₪.

❖ מי ששירת במילואים תקופה רצופה ולאחר החלוקה ב-7 היתרה היתה 6 ימים בדיוק:

עבור מספר הימים בכפולות של 7 יחושב התגמול עפ"י הנוסחה הקיימת ללא שינוי (ללא תוספת) עבור יתרת 6 הימים יתווסף יום תשלום אחד.

דוגמא:

שרות במילואים ב-1.8.08 – 27.8.08 – 27 ימים
הכנסה רבע שנתית : ₪ 30,000
תגמול ליום : $333.33 = \frac{30,000}{90}$

תגמול מגיע : $\frac{27}{7}$ ימים = 3 ושארית : 6 ימים
עבור 21 ימים מגיע : 21×333.33 ימים = ₪ 7,000
עבור 6 ימים : $333.33 \times 7 = 2333$ ₪

לשימת לבכם:

תקופות השרות אשר תדווחנה למוסד בתביעות המעסיקים, תהיינה תקופות השרות אשר בוצעו בפועל כפי שנרשמו באישורים הצבאיים. הגדלת ימי המילואים עפ"י הנוסחאות החדשות, אינה משנה את תקופת השרות בפועל

והיא נעשית למעשה מאחורי הקלעים בעת חישוב התגמול הסופי. חל איסור גם על פיצול תקופת שרות הנפרשת על שני חודשים קלנדריים. פיצול כזה יגרום לחישוב שגוי של התגמול והוא לא יאושר ע"י המוסד לביטוח לאומי.

ב. הגדלת התגמול המזערי

התגמול המזערי (תגמול מינימום) יוגדל ל-68% מהסכום הבסיסי דהיינו יעמוד החל ב-1.8.08 על 5,000 ₪ לחודש או 166.65 ליום (במקום 3710 ₪ לחודש או 123.67 ₪ ליום).

❖ השלמת בסיס למי שלא עבד מלא ברבע השנה שקדם לשרות

עפי התיקון לחוק (סעיף 273 (א)(2) לחוק), יש להקפיד על השלמת כל חודש בבסיס לחישוב התגמול לתגמול המזערי החדש, אף אם המשרת במילואים לא עבד בכלל באותו חודש.

דוגמא:

משרת יצא לשרות מילואים ב 15.04.08

להלן הכנסתו ברבע השנה שקדמה לתחילת השרות:

חודש	הכנסתו בפועל	הכנסתו לאחר הגדלת התגמול המזערי (ללא הגדלה)
03/08	8000 ₪	8000 ₪
02/08	0 ₪	5000 ₪ תגמול מזערי
01/08	2500 ₪	5000 ₪ תגמול מזערי

התגמול יחושב עפ"י ההכנסה של 18000 ₪ (8000 ₪ + 5000 ₪ + 5000 ₪) 90

ג. שרות במילואים שלא במסגרת שעות העבודה

עפ"י התיקון בחוק: מי שמשרת כחוק במילואים ישולם לו תגמול אף אם הכנסתו לא פחתה מחמת שרותו.

באגרת למעסיקים אשר נשלחה אליכם בתאריך 17.8.03 התבקשתם לפעול בהתאם לפסק-דין אשר ניתן בבית הדין הארצי לעבודה בשנת 2002 (הידוע כפסק-דין אבן נגד גב-ים) אשר קבע כי אין לשלם תגמולי מילואים למי שלא נפגעה הכנסתו עקב שרות המילואים (ביצע את שרות המילואים בימים או בשעות בהם אינו עובד בד"כ). בהתאם להנחייתנו לא דיווחתם עד כה על עובדים אלה אשר שרתו במילואים ולא נפגעה הכנסתם עקב השרות.

עפ"י התיקון בחוק, עובדים כנ"ל יהיו זכאים הן לשכר עבודה והן לתגמולי מילואים, לגבי תקופות שרות שתחילתן ב-1.8.08 ואילך. במידה שיהיו קשיים ביישום הוראת חוק זו, אנו נאפשר הגשת תביעה אישית למוסד ע"י המשרת במילואים תביעה אשר תלווה בהצהרה בכתב של המעסיק כי העובד השתכר באופן מלא ביום בו שירת במילואים. על ההצהרה להיות חתומה בחתימה וחותמת של המעסיק.

ד. שרות חצי יומי במילואים

נוספה הגדרה בחוק: "שרות חצי יומי" משמעו: שרות אשר אינו עולה על שש שעות באותו היום. הצבא ינפיק אשור צבאי ממוחשב לגבי שרות חצי יומי. אנו מבקשים להדגיש כי ההחלטה האם לשלם חצי יום הינה עפ"י האישור הצבאי בלבד; העובד יהיה זכאי למחצית התגמול היומי המחושב.

בדיווח למוסד לבטוח לאומי עליכם לרשום בשדה "סוג שרות חצי-יומי – חצי".

ה. אי-ניכוי חובות בדמי ביטוח מתביעות לתגמולי מילואים

עפ"י התיקון לחוק, לא ינוכו חובות בדמי ביטוח מתביעות לתגמולי מילואים. מעסיק אשר ירצה לנכות חובות בדמי ביטוח מתביעותו להחזר תגמולי מילואים, יבקש זאת בכתב (מעסיק בהסדר).

ו. תחילת החוק

כל השינויים אשר פורטו לעיל יחולו על כל מי שהחל את שרות המילואים בחודש 1.8.08 ואילך.

הגדלת התגמול המזערי תחול גם על מי שסיים את שרותו במילואים בחודש 8/08. התגמול המזערי "המוגדל" יחול על חלק הימים שלאחר יום התחילה בלבד, מ-1.8.08 ואילך.

תזכורת:

המעסיק מחויב לשלם לעובד אשר שרת במילואים תגמולי מילואים אשר חושבו על-פי החוק. התגמול יכול, במקרים מסוימים, להיות גבוה יותר משכר העבודה, וגם במקרים אלה החוק מחייב אתכם להעביר לעובד את מלוא התגמול אשר שולם לכם ע"י המוסד לביטוח לאומי.

שימת לבכם לכך כי חובה על המעסיק לשלם את מלוא התגמול המחושב עפ"י החוק גם אם הוא עולה על שכר העבודה הרגיל

...מצ"ב כנספח – טבלת עזר לחישוב התגמול

אנו מאחלים לכם ולנו היערכות מהירה וקלה ליישום חוק המילואים החדש.

ב ב ר כ ה ,

תחום מילואים